Welke verschillen zijn er tussen de lijst voorkeursformaten van het Nationaal Archief en het voorkeursformatenbeleid van het RHCe?

RHCE = GEDETAILLEERDER

Het overzicht van het RHCe lijkt een stuk uitgebreider te zijn dan die van het Nationaal Archief, maar dat valt eigenlijk wel mee. Waar het NA slechts de algemene naam van een bestandsformaat geeft, heeft het RHCe per bestandsformaat aangegeven welke versie van het bestandsformaat de voorkeur heeft dan wel acceptabel is.

Een voorbeeld voor .mxf, een bestandsformaat voor bewegend beeld:

Video					
	.mxf	**Material Exchange Format Operational Pattern**	**1a**	**Voorkeur**	**fmt/200**
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	1b	Acceptabel	fmt/783
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	1c	Acceptabel	fmt/784
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	2a	Acceptabel	fmt/785
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	2b	Acceptabel	fmt/786
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	2c	Acceptabel	fmt/787
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	3a	Acceptabel	fmt/788
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	3b	Acceptabel	fmt/789
	.mxf	Material Exchange Format Operational Pattern	3c	Acceptabel	fmt/790
	.mxf	**Material Exchange Format Operational Pattern**	**OP-ATOM**	**Voorkeur**	**fmt/791**

Waar het NA slechts ".mxf" als voorkeursformaat aanduidt, heeft het RHCe voor een aantal versies van .mxf uitgewerkt of het hier een voorkeursformaat of een acceptabel formaat betreft. De invulling hiervan is gebaseerd op meerdere onderzoeken vanuit de Digital Preservation Coaliton:

- The Global Bit List of Endangered Digital Species (2024)
- Technology Watch rapporten (2009-2024)

AFWIJKINGEN LIJST RHCE T.O.V. NA

TOEVOEGINGEN

BESTANDSFORMATEN

- Onder vectorafbeeldingen: .mtl. Dit formaat wordt standaard gebruikt bij .obj-bestanden als template. Het RHCe ontvangt graag het template bij de vectorobjecten, zodat reconstructie van de vectorobjecten beter geborgd is. Het formaat is acceptabel, omdat het met een acceptabel object-formaat wordt aangeleverd.

- Onder databases: .mdb. Dit is een Microsoft-formaat waarin oudere databases opgeslagen staan. .mdb is toegevoegd met als categorie 'in overleg', daar het een minder goed te preserveren bestandsformaat betreft, maar het niet altijd mogelijk is om een database te converteren zonder informatieverlies (gegevens, query's, relaties etc.).
- Onder geodata: .sqlite3. Dit formaat wordt standaard gebruikt bij .gpkg-bestanden als achterliggende database. Hoewel het een database-formaat betreft, staat hij bij geodata om de link met de .gpkg duidelijk te maken. Het RHCe ontvangt graag de database bij geodata, zodat reconstructie van de geodata beter geborgd is. Het betreft een voorkeursformaat, omdat het met een voorkeursformaat geodata wordt aangeleverd.
- Bij presentaties: .ppt. Dit is een Microsoft-formaat waarin oudere presentaties opgeslagen staan. .ppt is toegevoegd met als categorie 'in overleg', daar het een minder goed te preserveren bestandsformaat betreft, maar het niet altijd mogelijk is om een presentatie te converteren zonder informatieverlies (effecten, relaties etc.).
- Bij spreadsheets: .xls. Dit is een Microsoft-formaat waarin oudere spreadsheets opgeslagen staan. .xls is toegevoegd met als categorie 'in overleg', daar het een minder goed te preserveren bestandsformaat betreft, maar het niet altijd mogelijk is om een spreadsheet te converteren zonder informatieverlies (gegevens, query's, relaties etc.).
- Bij tekstdocumenten: .doc. Dit is een Microsoft-formaat waarin oudere tekstdocumenten opgeslagen staan. .doc is toegevoegd met als categorie 'in overleg', daar het een minder goed te preserveren bestandsformaat betreft, maar het niet altijd mogelijk is om een tekstdocument te converteren zonder informatieverlies (vormgevingstemplates, lettertypen etc.).
- Bij uitwisselingsformaten: .rdf, .ttl, .metadata en .xsd. Deze uitwisselingsformaten zijn standaard binnen verschillende metadatastandaarden, zoals TMLO, MDTO, ORI en LOD.
- Bij video: .mp4. MP4 is een van de extensies van MPEG Part 14, andere extensies van Part 14 zijn .m4v, .m4p, .m4b en m4a. Het RHCe accepteert de genoemde bestandsformaten alleen als deze gecodeerd zijn in MPEG-4. Daarom heeft .mp4 de categorie 'in overleg'.
- Bij websites: .wazc. Dit is een containerformaat voor geharveste webpagina's. Het formaat is internationaal in opkomst en wordt in een aantal harvestingtools gebruikt, maar is zeker nog niet breed in gebruik. Daar komt bij dat het een container is die niet uit te pakken valt, omdat dit afbreuk doet aan de integriteit en authenticiteit van het informatieobject. Daarom heeft het formaat de categorie 'in overleg'.

CODECS

- Bij audio: ALAC/ALE, WavPack en LAME. Deze codecs voldoen niet volledig aan de eisen omtrent duurzame toegankelijkheid, maar worden wel geregeld gebruikt door leveranciers van gemeentelijke applicaties, bijvoorbeeld RIS-systemen. Daarom zijn deze codecs 'acceptabel' of 'in overleg'.
- Bij video: V210, Motion JPEG 2000, DV en H.265. Deze codecs voldoen niet volledig aan de eisen omtrent duurzame toegankelijkheid, maar worden wel geregeld gebruikt door leveranciers van gemeentelijke applicaties, bijvoorbeeld RIS-systemen. Daarom zijn deze codecs 'acceptabel' of 'in overleg'.

VERWIJDERINGEN

- Bij e-mail-boxen: .pst. .pst is op dit moment de belangrijkste e-mail- en chat-exportcontainer. Microsoft heeft in 2024 aangekondigd te willen stoppen met de ondersteuning van .pst. Het RHCe sorteert hier vast op voor door gemeenten te vragen hun .pst-bestanden om te zetten naar het acceptabele bestandsformaat .mbox.